

Pyhän Kolminaisuuden päivän rippipuhe ja saarna (4. Moos. 6:24-26)

Raamatunkäännös: KR 1933/38 **JÄSENNYS** 1. KOLMIYHTEISYYS LUOMISESSA 2. JUMALAN MONIKOLLISUUS LANKEEMUSTEKSTEISSÄ

3. JUMALAN MONIKOLLISET NIMET

4. HERRAN SIUNAUKSEN KOLMINAISUUS

5. KOLMIYHTEISYYS NS. ISRAELIN USKONTUNNUSTUKSESSA

6. KOLMIYHTEISYYS JESAJAN KUTSUMUSNÄYSSÄ

7. JESAJAN PROFETIA BAABELIN KUKISTAJASTA

8. MARTTI LUTHERIN JA JOHAN GEORG HAMANNIN OPETUKSIA KOLMINAISUUDESTA

ATHANASIOKSEN TUNNUSTUS

RIPPIPUHE

Veljet ja sisaret Jeesuksessa Kristuksessa! Tänään on Pyhän Kolminaisuuden päivä. Sunnuntain otsikko on 'Salattu Jumala'. Helluntain jälkeistä sunnuntaita on vietetty Pyhän Kolminaisuuden juhlanäpä jo lähes seitsemäsadan vuoden ajan. Jumala on ilmoittanut itsensä meille Isänä ja Poikana ja Pyhänä Henkenä; Hän toimii ja vaikuttaa Luojana ja Lunastajana ja Pyhittäjänä. Jumalan olemusta kolmena eri persoonana mutta samalla kuitenkin yhtenä Herrana ja Jumalana ei ihmisen järki voi koskaan ymmärtää tai mieli käsittää. Mutta yksinkertaisessa sydämen uskossa saamme ottaa vastaan Jumalan ilmoituksen itsestään. Saamme ylistää ja kiittää Isää ja Poikaa ja Pyhää Henkeä, vaikka emme Hänen olemustaan voi koskaan ainakaan tässä vajavaisuuden ajassa ymmärtää.

Joku on yrittänyt verrata Jumalan kolminaisuutta ja samanaikaista ykseyttä veden kolmeen eri olomuotoon: vesi on samaa ja yhtä ainetta niin vesihöyrynä eli kaasuna, vetenä eli nesteenä ja jäänä eli kiinteänä aineena. Mutta tämä vertaus sen enempiä kuin mikään muukaan maailmansisäinen ihmissilmään tai ihmisajatukseseen yltävä asia ei kykene avaamaan itsensä

salanneen Jumalan olemusta loppuun asti.

Mutta kaikkia asioita Jumala ei ole itsestään salannut. Jumala on ilmoittanut itsestään esimerkiksi sen, että Hän on pyhä. Pyhä-sana tarkoittaa sitä, että joku asia tai persoona on erotettu arkisen elämän ulkopuolelle. Kun kolmiyhteinen Jumala ilmoittaa olevansa pyhä, niin se tarkoittaa sitä, että Häntä ei ensisijaisesti voi kohdata ja oppia tuntemaan maailman arkisen elämän keskellä. Jos niin olisi, niin jokainen maailmassa elänyt ihminen tuntisi Jumalan. Mutta niinhän ei tunnetusti ole.

Jumalan pyhyys tarkoittaa sitä, että Hänet voi kohdata ja oppia tuntemaan Hänen itsensä säätämien ja antamien pyhien asioiden kautta. Tärkein näistä pyhistä asioista on Jumalan ikuisesti pysyvä Sana, Pyhä Raamattu. Niin kuultu, luettu kuin muisteltu Jumalan Sana opettaa meidät tuntemaan Jumalan. Kaste ja ehtoollinen tuovat Jumalan Sanan myös konkreettisesti, kouriintuntuvasti, juuri minua ja sinua koskevaksi. Tähän liittyy myös lepopäivän pyhittäminen, joka tarkoittaa sitä, että silloin ei touhuta arkisissa asioissa, vaan erotetaan tämä päivä Jumalan sanan harjoittamiseen.

Kansamme keskellä on vuosi vuodelta noussut yhä vahvemmin esiin opetusta ja toimintatapoja, jotka yrittävät turhentaa ja tehdä tyhjäksi Jumalan pyhyyttä. Jumalasta opetetaan ja ajatellaan aivan kuin Hän ei olisikaan pyhä.

Avoimesti julkisyyneissä elävät kastetut kristillisen seurakunnan jäsenet tuottavat pilkkaa ja häpeää pyhälle Jumalalle, Herralle Jeesukselle Kristukselle, jonka nimiin heidät on otettu. Jumalan sanan ja seurakuntayhteyden laiminlyönti, ruokoton kielenkäyttö, välinpitämättömyys yhteiskunnan laeista, abortit ja avioliiton halveksiminen ovat arkipäivää suurelle osalle kristikansaa. Tällainenko jäisi pyhältä Jumalalta rankaisematta? Näin elävätkö muka iankaikkisen elämän perisivät?

Ja mikä kauheinta, me emme voi erottaa ja työntää tätä pyhyiden halveksimista, jumalattomuutta, luopumusta ja kapinaa itsemme ulkopuolelle, koskemaan vain joitakuita toisia. Tuo synnin saasta on ja pysyy tiukasti kiinni myös omassa sydämessämme. Ja pahasta sydämestämme nousevat enemmän tai vähemmän julkisesti esiin myös pahat ajatukset, loukkaavat ja valheelliset sanat sekä Jumalan sanan vastaiset teot.

Tänäänkin me tarvitsemme puhdistusta. Tänäänkin meidän on suostuttava pyhän Jumalan täydellisyyttä vaativan lain edessä syntisen paikalle armoa anomaan. Ei kukaan meistä voi tuoda menneen viikon elämää Kaikkivaltiaan Jumalan eteen ja todeta: "Tässä on hyvin ja hurskaasti eletyt päivät."

Ei todellakaan. Takana on vain lankeemusten sarja, joka tuottaa kadotuksen. Ainoa mahdollisuutemme on pyytää anteeksiantamusta ja luottaa siihen, että Jumala itse täyttää meidän puolestamme lain. Tänään on oikea aika palata kasteen armoliittoon, jonka Herra on kanssamme tehnyt omasta vapaasta tahdostaan - silkasta hyvydestä ja rakkaudesta.

Jumala on majesteetti ja kuningas, me ihmiset olemme maan tomua. Iankaikkisen Herran eteen käydessämme meidän on aina ensin tunnustettava asemamme langenneina ja syntisinä ihmisinä, joilla ei ole mitään itsestään nousevaa oikeutta tai perustetta lähestyä Taivaan Herran valtaistuinta. Mutta Herran armolupaukset Jeesusuksessa ovat varmat. Käykäämme siis totuudenmukaisesti tunnustamaan syntimme ja lankeemuksemme kaikkinäkevän Jumalan edessä. Teemme synnintunnustuksen sanoin, joka alkaa sanoin: "Laupias Jumala, rakas taivaallinen Isä."

SAARNA

1. KOLMIYHTEISYYS LUOMISESSA

Jumalan olemuksen kolmiyhteisyys tulee esille ja näkyviin jo VT:ssa. Pyhän Jumalan monikollisuus ilmoitetaan jo Raamatun alusta alkaen. Raamatun kolme ensimmäistä jaetta sen jo kertovat.

Kolmiyhteisyys Vanhassa testamentissa

4. Moos. 6

By Juha Muukkonen

31/5/2012

"Alussa loi Jumala taivaan ja maan. 2. Ja maa oli autio ja tyhjä, ja pimeys oli syvyyden päällä, ja Jumalan Henki liikkui vetten päällä. 3. Ja Jumala sanoi: "Tulkoon valkeus". Ja valkeus tuli." (1. Moos. 1:1-3)

Alussa-sana [hepr. בְּרֵאשִׁית b^ere'sīt (breshit)] tarkoittaa myös 'Esikoisessa' eli 'Esikoisen kautta'. Feminiininen 'it'-pääte tuo julki vielä sen, että kysymyksessä on ihmiseksi syntyvä Esikoinen. Raamatun ensimmäinen sana ilmoittaa meille lihaan syntyvän Herran. Koko Pyhän Raamatun aihe ja keskus on ilmoitettu tässä: ihmiseksi syntyvä Jumalan Esikoispoika.

Hepreankielisen Raamatun ensimmäinen kirjain on 'bet' eli meidän b-kirjaimemme. Pyhän Ilmoitussanan viimeinen kirjain on puolestaan Ilmestyskirjan viimeisen aamen-sanan n-kirjain. Näistä kahdesta kirjaimesta (bn) muodostuu hepreankielinen sana 'ben' eli Poika! Tässäkin tulee esiin se, mistä Raamattu kertoo: se on alusta loppuun asti Jumalan Pojan eli Messias Jeesuksen kirja!

Jumala luo kaiken nimenomaan Esikoispoikansa eli Sanansa, se on Kristuksen Jeesuksen kautta. (Kol. 1, Joh. 1, Hebr. 1). Messias Jeesus on juuri se Jumalan Sana, jonka kautta valkeus eli valo luodaan. Raamatun kolmessa ensimmäisessä jakeessa tulevat esille kaikki Jumalan kolme persoonaa: Isä, joka luo sanomalla Sanan; Hän tekee kaiken Sanansa eli Esikoispoikansa kautta. Siellä on myös Herran Pyhä Henki, joka liikkuu eli väreilee syvyyden päällä.

"Jumala sanoi: 'Tehkäämme ihminen kuvaksemme, kaltaiseksemme'" (1. Moos. 1:26). Tarkka käännös tuosta kuvaksemme-sanasta olisi: 'Tehkäämme ihminen kuvapatsaassamme' eli 'kuvapatsaamme kautta' [hepr. בְּצַלְמֵנוּ b

ṣalménū (betsalmenu)]. Tässä Isä ja Poika ja Pyhä Henki keskustelevat siitä, miten ihminen luodaan Jumalan kuvapatsaan eli lihaksi tulevan Kristuksen Jeesuksen kautta (Kol. 1:15-18).

Jumalan kolmiyhteisyys näkyy myös luomispäivissä. Luomispäivät jakautuvat kahteen kolmen luomispäivän sarjaan eli luku kolme jäsentää luomispäiviä.

- Neljäntenä luomispäivänä täytetään ensimmäisenä luomispäivänä luodut ja toisistaan erotetut valo ja pimeys: Valoon laitetaan asumaan aurinko, pimeyteen kuu ja tähdet.

- Viidentenä luomispäivänä täytetään toisena luomispäivänä luodut ja toisistaan erotetut vedet ja ilmakehä: Vesiin laitetaan asumaan kalat ja ilmakehään linnut.

- Kuudentena luomispäivänä täytetään asukeilla se, mitä oli tehty kolmantena luomispäivänä. Vesistä erotetulle ja kasveilla kaunistetulle kuivalla maalle laitetaan asumaan niin eläin- kuin ihmiskuntakin.

Suurina Kristus-juhlina (ensimmäinen adventtisunnuntai, jouluyö ja -päivä, uudenvuodenpäivä, loppiainen, Marian ilmestyspäivä, pääsiäisyö ja -päivä, helatorstai, helluntaipäivä ja Pyhän Kolminaisuuden päivä) alttarille asetettavat kaksi kertaa kolme kynttilää kertovat tästä Jumalan kolminaisuudesta, joka myös luomispäivien kaksi kertaa kolme -lukuun sisältyy.

2. JUMALAN MONIKOLLISUUS LANKEEMUS-TEKSTEISSÄ

Ei ainoastaan luomisen yhteydessä, vaan myös lankeemuksesta kerrottaessa tulee näkyville Jumalan monikollisuus eli kolmiyhteisyys.

"Ja Herra Jumala sanoi: "Katso, ihminen on tullut sellaiseksi kuin joku Meistä, niin että hän tietää hyvän ja pahan." (1. Moos. 3:22)

"Tulkaa, astukaamme alas ja sekoittakaamme siellä heidän kielensä, niin ettei toinen ymmärrä toisen kieltä." (1. Moos. 11:7)

3. JUMALAN MONIKOLLISET NIMET

Jumalan hepreankieliset nimet Elohim (אֱלֹהִים 'ēlohîm) eli Jumala ja Adonai (אֲדֹנָי 'adonāi) eli Herra - sananmukaisesti 'Minun Herrani!' - ovat monikollisia ja viittaavat syvimmiltään Jumalan kolmiyhteisyyteen. Kuitenkin verbit eli teonsanat, jotka näihin Jumalan nimiin liittyvät, ovat yksikössä. Kolmiyhteisen Jumalan teot ovat yksi. Meillä ei ole kolmea eri Jumalaa ja kolmea eri Herraa, vaan yksi Jumala ja yksi Herra. Tuo yksi ilmoittaa itsensä kolmessa eri persoonassa: Isänä ja Poikana ja Pyhänä Henkenä.

Sananlaskujen kirjan ensimmäisessä luvussa (Sananl. 1:20) on myös kohta, jossa tulee julki Jumalan monikollisuus. Jumalan persoonallisesta Viisaudesta käytetään monikollista nimeä 'Chochmot' [hepr. חֹכְמוֹת ה' ḥōkmōt]. "*Viisaus huutaa kadulla*" on sananmukaisesti 'Viisaudet huutavat kadulla' - se on Isän Viisaus ja Pojan Viisaus ja Pyhän Hengen Viisaus. Tässä on myös verbissä poikkeuksellisesti monikko 'huutavat'.

Samalla tuokin kohta kertoo kuitenkin Jumalan ykseydestä, sillä jakeen jälkimmäinen puolisko *' antaa äänensä kuulua toreilla'* on puolestaan yksikössä. Jumalasta puhutaan rinnakkain monikossa ja yksikössä: kolmeus ykseydessä, ykseys kolmeudessa.

4. HERRAN SIUNAUKSEN KOLMINAISUUS

"Ja Herra puhui Moosekselle sanoen: 23. 'Puhu Aaronille ja hänen pojillensa ja sano: Siunatessanne israelilaisia sanokaa heille: 24. Herra siunatkoon sinua ja varjelkoon sinua; 25. Herra valistakoon Kasvonsa sinulle ja olkoon sinulle armollinen; 26. Herra kääntäköön Kasvonsa sinun puoleesi ja antakoon sinulle rauhan. 27. Näin he laskekoot Minun nimeni israelilaisten ylitse, ja Minä siunaan heitä.'" (4. Moos. 6:23-27)

Herran Kasvot tarkoittavat Messias Jeesusta. *"Joka näkee Minut, näkee Hänet, joka on Minut lähettänyt."* (Joh. 12:45) *"Joka on nähnyt Minut,*

Kolmiyhteisyys Vanhassa testamentissa

4. Moos. 6

By Juha Muukkonen

31/5/2012

on nähnyt Isän."

14:9)

ä ja Minä olemme yhtä."

(Joh. 10:30)

(Joh.

"Is

Herran siunaus on kolmiosainen: Isä siunaa ja varjelee; Herran kirkastetut Kasvot tarkoittavat meidät armahtavaa Poikaa Jeesusta, jonka Pyhä Henki nostaa meitä varten ylös kuolleista ja jonka kautta saamme rauhan. Siunaaminen tarkoittaa sananmukaisesti polvilleen saattamista.

"Isä laittakoon sinut polvilleen ja vartioikoon sinua. Herra kirkastakoon sinulle Messiaan ja olkoon sinulle armollinen. Pyhä Henki nostakoon sinulle Messiaan ja asettakoon sinulle rauhan."

5. KOLMIYHTEISYYS NS. ISRAELIN USKONTUNNUSTUKSESSA

"Kuule, Israel! Herra, meidän Jumalamme, Herra on yksi." (5. Moos. 6:4) Tässä ns. Israelin eli juutalaisten uskontunnustuksessa, se on Šema Israel -rukouksessa, [hepr. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל š

má' Jiśrā'él (Shma' Jisra'el)] Jumalasta puhutaan kolminkertaisesti: Herra (Isä), meidän Jumalamme (Poika), Herra (Pyhä Henki) on yksi Jumala.

Uuden KR 1992:n käännöksessä puhutaan siitä, miten Herra yksin on Jumala. Tämä uusi käännös olettaa, että Israel olisi aluksi ollut monijumalinen eli palvonut useita eri jumalia. Tässä kohtaa olisi sitten siirrytty vain yhden Jumalan palvomiseen. Tämä on kuitenkin väärä olettaus. Aabrahamille ja hänen jälkeläisilleen itsensä ilmoittanut Herra on yksi ja ainoa Jumala, eikä oikealla Israelilla ole muita jumalia. Siksi käännös on huono, suorastaan kelvoton. Tässä yksinkertaisesti puhutaan siitä, että meillä on kolmiyhteinen Jumala; Isä ja Poika ja Pyhä Henki.

6. KOLMIYHTEISYYS JESAJAN KUTSUMUSNÄYSSÄ

"Ja he huusivat toinen toisellensa ja sanoivat: "Pyhä, Pyhä, Pyhä Herra Sebaot; kaikki maa on täynnä Hänen kunniaansa". (Jes. 6:3) Taivaan temppelissä toimitetussa jumalanpalveluksessa eli liturgiassa palvasiipiset enkelit (serafit) huutavat kolme kertaa 'Pyhä'. Kolminkertainen Pyhä-huuto kertoo kolmiyhteisestä Pyhästä Jumalasta: Pyhä Isä, Pyhä Poika ja Pyhä Henki.

Jesajan kutsumusnäystä luemme myös: *"Ja minä kuulin Herran äänen sanovan: 'Kenenkä Minä lähetän? Kuka menee Meidän puolestamme?' Minä sanoin: 'Katso, tässä minä olen, lähetä minut.'" (Jes. 6:8) KR 1992:n käännös hävittää tässä kohtaa tämän teologisesti erittäin tärkeän monikkomuodon ('Kuka lähtee viestinviejäksi?').*

Tässä kerrotaan syvimmiltään taivaassa käydystä keskustelusta Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen välillä: Poika haluaa lähteä maan päälle, jotta Hän opettaisi ihmisille Isän tuntemista ja ennen kaikkea kärsisi syntisten ihmisten puolesta. Jesaja tuskin ymmärsi, mitä tuo kutsumus Jumalan sanan saarnaajana Pahan vallassa olevan maailman keskellä tulisi lopulta hänelle itselleen maksamaan. Mutta Poika tiesi tarkkaan, mikä tulisi olemaan Hänen tiensä:

"Hän kasvoi Herran edessä niinkuin vesa, niinkuin juuri kuivasta maasta. Ei ollut hänellä vartta eikä kauneutta; me näimme hänet, mutta ei ollut hänellä muotoa, johon me olisimme mielistyneet. 3. Hän oli ylenkatsottu, ihmisten hylkäämä, kipujen mies ja sairauden tuttava, jota näkemästä kaikki kasvonsa peittivät, halveksittu, jota emme minäkään pitäneet.

4. Mutta totisesti, meidän sairautemme hän kantoi, meidän kipumme hän sälytti päällensä. Me pidimme häntä rangaistuna, Jumalan lyömänä ja vaivaamana, 5. mutta hän on haavoitettu meidän rikkomustemme tähden, runneltu meidän pahain tekojemme tähden. Rangaistus oli hänen päällensä, että meillä rauha olisi, ja hänen haavainsa kautta me olemme para(nne) tut. 6. Me vaelsimme kaikki eksyksissä niinkuin lampaat, kukin meistä poikkesi omalle tielleen. Mutta Herra heitti hänen päällensä kaikkien meidän syntivelkamme.*

7. Häntä piinattiin, ja hän alistui siihen eikä suutansa avannut; niinkuin karitsa, joka teuraaksi viedään, niinkuin lammas, joka on ääneti keritsijäinsä edessä, niin ei hän suutansa avannut. 8. Ahdistettuna ja tuomittuna hänet otettiin pois, mutta kuka hänen polvikunnastaan sitä ajatteli? Sillä hänet temmattiin pois elävien maasta; minun kansani rikkomuksen tähden kohtasi rangaistus häntä." (Jes. 53:2-8)

* Tässä kohtaa on kysymyksessä parannettu versio KR 1933:sta.

7. JESAJAN PROFETIA BAABELIN KUKISTAJASTA

"Lähestykää Minua, kuulkaa tämä: Alkujaankaan Minä en ole puhunut salassa; kun nämä tapahtuivat, olin Minä jo siellä. Ja nyt Herra, Herra on lähettänyt Minut ynnä oman Henkensä. 17. Näin sanoo Herra, sinun Lunastajasi, Israelin Pyhä: Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka opetan sinulle, mikä hyödyllistä on, johdatan sinua sitä tietä, jota sinun tulee käydä." (Jes. 48:16-17)

Isä on lähettänyt Pojan (Minut) ynnä Pyhän Henkensä. Huomaa myös tässä kolminkertainen Jumalan mainitseminen: Herra, sinun Lunastajasi, Israelin Pyhä.

8. MARTTI LUTHERIN JA JOHAN GEORG HAMANNIN OPETUKSIA KOLMINAISUUDESTA

Kolmiyhteisyys Vanhassa testamentissa

4. Moos. 6

By Juha Muukkonen

31/5/2012

Martti Luther (1483-1546): *"Isä antaa itsensä meille taivaan ja maan ja kaikkien luotujen kanssa, jotta ne palvelisivat meitä ja olisivat meille hyödyksi. Aadamin lankeemuksen tähden tämä lahja on himmennyt ja tullut hyödyttömäksi. Siksi Poika on antanut itsensä ja kaikki tekonsa, kärsimyksensä, viisautensa ja vanhurskautensa meille ja sovittanut meidät Jumalan kanssa, jotta me jälleen tulisimme eläviksi ja vanhurskaiksi ja oppisimme tuntemaan ja omistamaan Isän ja kaikki Hänen lahjansa. Tämä armo ei olisi kenellekään hyödyksi, jos se jäisi salaiseksi ja salatuksi eikä tulisi meille tunnetuksi. Siksi Pyhä Henki tulee luoksemme ja antaa itsensä kokonaan meille. Henki opettaa meitä tuntemaan Kristuksen meille tekemiä armoitekoja ja auttaa meitä ottamaan vastaan ja säilyttämään ne, oikein käyttämään, jakamaan ja lisäämään niitä."*
(Vuonna 1539)

Johann Georg Hamann (1730-1788): *"Miten Jumala, Isä, onkaan nöyryyttänyt itsensä, kun Hän ei ainoastaan muovannut maan tomua ihmiseksi, vaan myös antoi sille elämän omalla henkäyksellään! Miten Jumala, Poika, onkaan nöyryyttänyt itsensä! Hän tuli ihmiseksi, vähäpätöisimmäksi ihmiseksi. Hän otti orjan muodon ja tuli onnettomimmaksi ihmiseksi. Hänen tehtiin synniksi meidän sijastamme. Hän oli Jumalan silmissä koko kansan syntien tekijä. Miten Jumala, Pyhä Henki, onkaan alentunut tullessaan maailman historian pienimpien, halveksittavimpien, merkityksettömimpien tapahtumien kirjuriksi ilmoittaakseen ihmiselle tämän omalla kielellä, omassa historiassa, omilla teillä Jumalan aivoitukset, salaisuudet ja tiet!"*

Totisesti, kolmiyhteinen Jumalamme, Isä ja Poika ja Pyhä Henki, rakastaa meitä niin palavasti, että ei halua kenenkään Jumalan kuvaksi luodun ihmisen jäävän synnin, kuoleman ja Perkeleen valtaan. Ei, vaan Isä lähetti Poikansa, joka sovitti lopullisesti ja kertakaikkisesti meidän syntimme. Ja Poika lähetti Isän luokse tultuaan meille Pyhän Henkensä, jotta voisimme Häneen uskoa ja autuaaksi tulla. Aamen.

Nouskaamme nyt yhdessä tunnustamaan lahjaksi saamamme ja autuaaksi tekevä uskomme kolmiyhteiseen Jumalaan. Teemme sen tänään Pyhän Kolminaisuuden päivänä Athanasiuksen uskontunnustuksen sanoin.

ATHANASIOKSEN TUNNUSTUS

Kolmiyhteisyys Vanhassa testamentissa

4. Moos. 6

By Juha Muukkonen

31/5/2012

Sen, joka tahtoo pelastua, on ennen kaikkea pysyttävä yhteisessä kristillisessä uskossa. Sitä on noudatettava kokonaisuudessaan ja väärentämättä. Joka ei niin tee, joutuu epäilemättä iankaikkiseen kadotukseen.

Yhteinen kristillinen usko on tämä: Me palvomme yhtä Jumalaa, joka on kolminainen, ja kolminaisuutta, joka on yksi Jumala, persoonia toisiinsa sekoittamatta ja jumalallista olemusta hajottamatta. Isällä on oma persoonansa, Pojalla oma ja Pyhällä Hengellä oma, mutta Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen jumaluus on yksi, yhtäläinen on heidän kunniansa ja yhtä ikuinen heidän majesteettisuutensa.

Sellainen kuin on Isä, sellainen on myös Poika ja Pyhä Henki: Isä on luomaton, Poika on luomaton ja Pyhä Henki on luomaton. Isä on ääretön, Poika on ääretön ja Pyhä Henki on ääretön. Isä on ikuinen, Poika on ikuinen ja Pyhä Henki on ikuinen, eikä kuitenkaan ole kolmea ikuista, vaan yksi ikuinen, niin kuin ei myöskään ole kolmea luomatonta eikä kolmea ääretöntä, vaan yksi luomaton ja yksi ääretön. Samoin on Isä kaikkivaltias, Poika kaikkivaltias ja Pyhä Henki kaikkivaltias, eikä kuitenkaan ole kolmea kaikkivaltiaista, vaan yksi kaikkivaltias. Samoin Isä on Jumala, Poika on Jumala ja Pyhä Henki on Jumala, eikä kuitenkaan ole kolmea Jumalaa, vaan yksi Jumala. Samoin Isä on Herra, Poika on Herra ja Pyhä Henki on Herra, eikä kuitenkaan ole kolmea Herraa, vaan yksi Herra.

Niin kuin kristillinen totuus vaatii meitä tunnustamaan kunkin persoonan erikseen Jumalaksi ja Herraksi, samoin yhteinen kristillinen usko kieltää meitä puhumasta kolmesta Jumalasta tai Herrasta. Isää ei kukaan ole tehnyt, luonut eikä synnyttänyt. Poika on yksin Isästä, häntä ei ole tehty eikä luotu, vaan hän on syntynyt. Pyhä Henki on lähtöisin Isästä ja Pojasta, häntä ei ole tehty eikä luotu eikä hän ole syntynyt, vaan hän lähtee. Isä on siis yksi, ei ole kolmea Isää, Poika on yksi, ei ole kolmea Poikaa, Pyhä Henki on yksi, ei ole kolmea Pyhää Henkeä.

Tässä kolminaisuudessa ei ole mitään aikaisempaa eikä myöhempää, ei mitään suurempaa eikä pienempää, vaan kaikki kolme persoonaa ovat yhtä ikuisia ja keskenään samanarvoisia, näin on siis palvottava niin kuin on sanottu - kolminaisuutta joka on yksi, ja ykseyttä joka on kolminaisuus.

Sen joka tahtoo pelastua, on siis ajateltava kolminaisuudesta näin. Saavuttaaksemme iankaikkisen pelastuksen meidän on kuitenkin myös vakaasti uskottava, että meidän Herramme Jeesus Kristus on tullut ihmiseksi.

Oikea oppi on tämä: Me uskomme ja tunnustamme, että meidän Herramme Jeesus Kristus on Jumalan Poika, Yhtä lailla Jumala ja ihminen. Isän luonnosta ennen aikojen alkua syntyneenä hän on Jumala, äidin luonnosta ajassa syntyneenä hän on ihminen. Hän on täysi Jumala, ja täysi ihminen järjellisine sieluineen ja ihmisruumiineen. Jumaluudessaan hän on samanarvoinen kuin Isä, ihmisyydessään vähäarvoisempi kuin Isä. Vaikka hän on Jumala ja ihminen, ei kuitenkaan ole kahta Kristusta, vaan yksi. Yhdeksi hän ei ole tullut siten, että jumaluus olisi muuttunut ihmisyydeksi, vaan siten, että Jumala on omaksunut ihmisyyden. Yksi hän ei ole sen vuoksi, että luonnot olisivat sekoittuneet toisiinsa, vaan siksi, että hän on yksi persoona. Sillä niin kuin järjellinen sielu ja ruumis yhdessä ovat yksi ihminen, niin Jumala ja ihminen ovat yksi Kristus.

Hän on kärsinyt meidän pelastuksemme tähden, astunut alas helvettiin, noussut kuolleista, astunut ylös taivasiin, istunut Isän oikealle puolelle, ja sieltä hän on tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita. Hänen tullessaan kaikkien ihmisten on noustava kuolleista ruumiillisesti ja käytävä tilille siitä, mitä ovat tehneet. Hyvää tehneet pääsevät ikuiseen elämään, pahaa tehneet joutuvat ikuiseen tuleen.

Tämä on yhteinen kristillinen oppi. Se joka ei usko sitä vakaasti ja vahvasti, ei voi pelastua!